

Minnenas stig

MINNENAS STIG

28 Båtmanstorpen

Skanna QR-koden för mer info

Scan QR code for more info

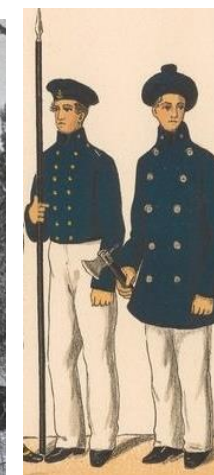
Båtsman var en militär i det svenska indelningsverket som skapas 1680 för att förse krigsmakten med soldater och sjömän. Våra byar åläggs att hålla tre båtsmän - två i Norrby och en i Bergby. De indelta båtsmännen tillhör Norra Roslags 2:a båtsmanskompani. Norrbys rote tilldelas nummer 22 och 23 med båtsmansnamnen *Nord* och *Stark*. Bergby får nummer 24 med namnet *Blomma*. Namnen följer med när nya båtsmän tillträder. Båtsmännen tilldelas ett torp samt lite mark för odling och bete. Ett kontrakt upprättas mellan båtsmannen och roten, det vill säga de bönder som äger torpet och ansvarar för båtsmannens försörjning. År 1901 införs lagen om allmän värnplikt, och därmed upphör indelningsverket och systemet med båtsmän efter över 200 års verksamhet.

Båtmanstorpen har legat på flera platser under åren. Några båtmanstorp låg längs med denna väg till Bergboö. Torpen finns kvar men är kraftigt ombyggda. Bergbys båtmanstorp ligger mitt emot Bergby Gård vid gränsen till Malmberga och är i mer ursprungligt skick. Siste båtsman på Norrby rote 22 är Johan Nord. Han antas 1840 och stannar i tjänst till 1891.

Den siste båtsmannen på Norrby rote 23 är Erik Gustav Stark Lund. Han var först dräng på Bergby Gård. År 1871 får han båtmanstjänsten och gifter sig med Karolina Jansdotter, dottern till Rättaren på Bergby. Han lämnar sin tjänst 1896.

Båtsmännen är sedan länge döda men namnen Nord, Stark och Blomma lever kvar. Det finns 12 personer med Blomma som efternamn (2025) i Sverige. Några båtmanstorp finns ännu bevarade och minner om över tvåhundra års militär historia.

OBS! Respektera hemfriden – beträd ej tomtmark!

Bergby Båtmanstorp, rote 24, 2007. Båtsmän 1830-tal